

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

BZK

[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk

2022-0000712532

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1

Datum 22 december 2022
Betreft Comply or explain: wetgevingsoverzicht

Ten tijde van de transitie van de Nederlandse Antillen is er voor gekozen om Nederlands-Antilliaanse wetgeving vaak slechts 'technisch' om te zetten in Nederlandse wetgeving. Daarbij werd toentertijd het principe van legislatieve terughoudendheid geïntroduceerd. Bij deze met name wetstechnische operatie werd het mede gelet op het absorptievermogen en insulaire karakter van de BES-eilanden onwenselijk geacht om ook meteen over te gaan tot een grote inhoudelijke wijzigingsslag.

Thans wordt – zoals ook in de kabinetsreactie uit 2019¹ op de Voorlichting van de Raad van State aangegeven - ingezet op de toepassing van het principe van 'comply or explain'.

Ik heb de toepassing van het principe van 'comply or explain' verder toegelicht in mijn brief van 8 april 2022.² Daarbij heb ik toegezegd uw Kamer eind van dit jaar een overzicht te verstrekken met daarin opgenomen prioritaire (kader)wetgeving onder meer waar het achterstallig onderhoud betreft. Deze toezegging heb ik nog eens herhaald tijdens het debat 'Governance Caribisch Nederland' op 14 april 2022.

Met deze brief doe ik mijn toezegging gestand om uw Kamer voor het eind van het jaar een zogenoemd wetgevingsoverzicht (zie bijlage) te sturen met daarin opgenomen de meest prioritaire wetgeving ten behoeve van Caribisch Nederland (CN).

Wetgevingsoverzicht

Het wetgevingsoverzicht dat thans voorligt is samen met de departementen tot stand gekomen, waarbij ook de openbare lichamen nadrukkelijk zijn betrokken. De in het wetgevingsoverzicht opgenomen wet- en regelgeving vloeit voort uit beleidsvoornemens en betreft niet alleen voorstellen die specifiek CN betreffen maar ook voorstellen die mede of gedeeltelijk op CN betrekking hebben. In dit overzicht van CN-wetgeving wordt ook de wetgeving opgenomen die noodzakelijk is voor de uitvoering van verdragen in CN.

---

¹ Kamerstukken II 2019/20, 35 300 IV, nr.11.

² Kamerstukken II 2021/22 35 925 IV, nr. 60.

BZK

Datum

22 december 2022

Kenmerk

2022-0000712532

Elke bewindspersoon heeft de mogelijkheid om in het overzicht eigen accenten en prioriteringen aan te brengen. Doel van het overzicht is vooral om CN te laten weten welke wet- en regelgeving op de korte en middellange termijn tot stand wordt gebracht en om bewustwording binnen de rijksoverheid te bevorderen.

Om de daartoe wenselijke uitvoeringskracht en -capaciteit binnen CN en de departementen niet op één moment teveel te belasten wordt ervoor gekozen om bij de uitvoering van het principe van 'comply or explain' gefaseerd te werk te gaan.

Het thans voorliggende wetgevingsoverzicht bevat prioritaire (kader)wetgeving onder meer op het gebied van het wegwerken van 'achterstallig onderhoud'.

- **Achterstallig onderhoud**

Het wetgevingsoverzicht bevat in eerste instantie wetgeving als gevolg van 'achterstallig onderhoud'. Zoals eerder aangegeven is per 10-10-10 wet- en regelgeving in werking getreden die voornamelijk ziet op de staatsrechtelijke inbedding van de openbare lichamen als onderdeel van Nederland.

Bij de wetgeving die wordt opgenomen in het wetgevingsoverzicht wordt voornamelijk gedacht aan wetgeving die thans 'het meest noodzakelijk' is. Dit is afhankelijk van de bijdrage die een voorstel kan leveren aan een gelijkwaardiger voorzieningenniveau en van de mate waarin bestaande knelpunten in CN kunnen worden weggenomen. Bij het wegwerken van 'achterstallig onderhoud' moet ook gedacht worden aan het opstellen van uitvoeringswetgeving voor verdragen die, vanwege het uitblijven van die wetgeving, nog niet gelden voor CN, maar wel voor Europees Nederland. Op het gebied van de mensenrechtenverdragen wordt hier al aan gewerkt.

- **Kaderwetgeving:** Teneinde op een efficiëntere wijze wet- en regelgeving voor CN op te stellen is op sommige terreinen bepaalde algemene wetgeving nodig. Daarbij wordt onder meer gedacht aan onderdelen van de Algemene wet bestuursrecht. Deze wetgeving is benodigd om de – zoals hiervoor vermeld – vaak slechts technisch omgezette Nederlands-Antilliaanse wet- en regelgeving beter te laten aansluiten op Europees-Nederlandse wetgeving.

Daarnaast zal ook voor de wat langere termijn gekeken worden welke Europees-Nederlandse wet- en regelgeving van toepassing moet worden verklaard in CN. Over de wijze waarop ik deze informatie met uw Kamer ga delen, bericht ik u nader.

Zoals vermeld, zijn bij het opstellen van het wetgevingsoverzicht de openbare lichamen en enkele stakeholders uitdrukkelijk betrokken. Het Ministerie van BZK ondersteunt, indien gewenst, de openbare lichamen ten tijde van de uitvoering en de implementatie van de betreffende wetgeving met juridische kennis en expertise.

Tot slot

In de afgelopen periode zijn ambtelijk en bestuurlijk met de openbare lichamen en de departementen vele gesprekken gevoerd ter voorbereiding van het

BZK

Datum

22 december 2022

Kenmerk

2022-0000712532

opstellen van het wetgevingsoverzicht. Het heeft naar mijn mening geresulteerd in een overzicht, waarbij de meest vooraanstaande onderwerpen ter hand zijn of worden genomen. Dit laat onverlet dat de toepassing van het principe van 'comply or explain' een continu proces is met als uiteindelijk doel het voor de openbare lichamen realiseren van een gelijkwaardiger voorzieningenniveau.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Alexandra C. van Huffelen

LIJST VAN PRIORITAIRE ONDERWERPEN 'COMPLY OR EXPLAIN'

DEPARTEMENTEN

	Onderwerp	Toelichting	Stand van zaken	Ministerie
1	Sanctiewet modernisering	Het wetsvoorstel werkt met name een aantal aanbevelingen uit die de sanctieregelgeving toekomstbestendiger dient te maken (toezicht, informatieverstrekking, beheer en bewind e.d.).	Ambtelijke voorbereiding	BZ
2	Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb)	<p>Het burgerservicenummer zal worden ingevoerd voor ingezetenen van CN. De Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) wordt voor CN van toepassing verklaard. Voor de invoering van BSN in CN zijn daarnaast ook aanpassingen in Europees Nederlandse en BES-wet- en regelgeving noodzakelijk. Daarbij worden de volgende wijzigingen voorgesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wijziging Wet BRP en onderliggende regelgeving ter introductie van een nieuwe categorie ingeschrevenen in de Basisregistratie Personen: ingezetene van CN - Wijziging van de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES (WbapBES) en onderliggende regelgeving ten behoeve van een grondslag voor opname BSN in de PIVA (de bevolkingsregistratie BES). - Wijziging Wet algemene bepalingen BSN en onderliggende regelgeving: grondslag voor de verwerking BSN door Caribische autoriteiten. De Wabb wordt voor CN van overeenkomstige toepassing verklaard. Bepaald wordt dat ook overheidsorganisaties in CN gerechtigd zijn het BSN te verwerken bij de uitvoering van hun taak - Wijziging Wet identiteitskaarten BES zodat het BSN kan worden opgenomen op de ID-kaart. <p>Vooralsnog wordt niet de hele BRP ingevoerd in CN, maar dat is wel de stip op de horizon. Vanwege de wens het BSN zo snel mogelijk in te voeren, wordt ervoor gekozen eerst het BSN in te voeren. Dit omdat dat voorwaardelijk is voor digitalisering CN (werkagenda waardegedreven digitaliseren).</p>	Ambtelijke voorbereiding	BZK

3	Algemene wet gelijke behandeling (gelijke behandeling op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat)	De gelijkebehandelingswetten zijn een uitwerking van artikel 1 Grondwet. Deze wetgeving is niet op de BES van toepassing. Anders dan in Nederlandse gemeenten zijn er ook geen lokale meldpunten tegen discriminatie. De Wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen, inzake onafhankelijke en laagdrempelige voorzieningen waar discriminatie gemeld en geregistreerd kan worden en bijstand wordt geleverd voor slachtoffers, geldt namelijk niet in CN. Ook indiening van een klacht bij en individuele oordeelsvorming door het College voor de rechten voor de mens (CRM) is (nog) niet mogelijk in CN, aangezien de Wet College voor de rechten van de mens op dit punt niet op de BES geldt. De bestuurscolleges van de drie openbare lichamen hebben in een brief van 10 mei 2022 aangegeven de gelijkebehandelingswetgeving zo snel mogelijk in- en uitgevoerd te willen zien in CN. Ook het CRM heeft hier herhaaldelijk toe opgeroepen, alsmede de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme. Een verkenning hiertoe is toegezegd aan de Tweede Kamer. Gestreefd wordt naar integrale invoering van deze wetgeving en een praktische invulling, zodat de uitvoeringsinspanningen beheersbaar blijven.	Ambtelijke voorbereiding.	BZK i.s.m. SZW en VWS
4	De Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte			
5	De Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen			

6	De Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid			
7	Luchtvaartwet BES c.a.	<p>De Luchtvaartwet BES schrijft voor dat er altijd een gezagvoerder aan boord van een luchtvaarttuig dient te zijn. Dit wordt mogelijk met een wetswijziging van de Luchtvaartwet BES. In algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen worden de details hiervoor (denk aan zonerings, handhaving, opleiding, toezicht) verder uitgewerkt. Om vliegen met drones daadwerkelijk te laten plaatsvinden is het noodzakelijk dat ook de lagere regelgeving is volbracht. Regelgeving voor ANS providers (waaronder luchtverkeersleidingsorganisaties) is inhoudelijk verouderd, bevat geen bestuurlijke handhavingsmiddelen en er is niet geborgd dat autoriteiten structureel samenwerken. Op grond van het Multilateraal Protocol is het een lid (i.c. het Koninkrijk der Nederlanden) toegestaan om in de vrije markt van de luchtvaartsector in te grijpen en een openbaredienstverplichting in te stellen, als met die instelling de noodzakelijke economische en sociale ontwikkeling van een gebied (i.c. Saba en Sint Eustatius) kan worden gerealiseerd. Middels de openbaredienstverlening kan de overheid voorwaarden stellen aan de continuïteit, de regelmaat en prijzen en de minimumcapaciteit.</p>	Ambtelijke voorbereiding	I&W

8	Loodsenwet 2001 BES	De wetgeving rond maritieme veiligheid is verouderd en (een deel van de wetgeving) en sluit op onderdelen niet meer aan bij de uitvoering. In het wetgevingstraject wordt, omdat de context per eiland kan verschillen, waar nodig en mogelijk maatwerk per eiland toegestaan. Vanwege de onderlinge samenhang van en tussen de verschillende maritieme wet- en regelgeving is het opportuun om alle maritieme regelgeving in één keer te herzien, zowel safety als security (inclusief de afgifte van afvalstoffen door schepen).		I&W
9	Wet maritiem Beheer BES			
10	Vaartuigenwet 1930 BES			
11	Havenbeveiligingswet BES			
12	Wet voorkoming verontreiniging door schepen BES			
13	Wet havenstaatcontrole en Regeling zeevarenden			
14	Regeling veiligheid zeeschepen			
15	Wet VROM BES c.a	De Wet VROM BES is door beide Kamers aangenomen maar delen van de wet moeten nog in werking treden. Inwerkingtreding van de hoofdstukken over afvalstoffen, algemene regels en vergunningen, bodem, milieueffectrapportage (mer), maatregelen in bijzondere omstandigheden, stoffen, toezicht en handhaving (waaronder invordering dwangsom en toepasselijkheid Algemene wet Bestuursrecht) wordt voorzien in de periode 2023- 2025.	Ambtelijke voorbereiding	I&W

		Met de inwerkingtreding wordt ook lagere regelgeving van kracht. In 2023 treedt het Inrichtingen- en activiteitenbesluit in werking met daarin algemene regels en vergunningen voor inrichtingen, een regeling voor de mer en bepalingen over de kwaliteit van toezicht en handhaving. Vanaf 2024 volgen de algemene maatregelen van bestuur voor bodem, afvalstoffen en stoffenbeleid. Tevens wordt gewerkt aan een Regeling grensoverschrijdend vervoer afvalstoffen BES.		
16	Aanpassing Wet Toelating en Uitzetting BES (evaluatie 2018)	De Wet toelating en uitzetting BES (WTU-BES) is in 2018 geëvalueerd. Uit de evaluatie is gebleken dat in de uitvoeringspraktijk een aantal juridische en procedurele knelpunten wordt ervaren bij de toepassing van de WTU-BES en het Besluit toelating en uitzetting BES (BTU-BES). Deze knelpunten geven aanleiding de WTU-BES op enkele onderdelen aan te passen. De voorstellen tot wijziging van de WTU-BES hebben o.a. betrekking op controle bij grensoverschrijding, de berekeningswijze van termijnen, aanvulling en herstel van enkele omissies m.b.t. regels inzake de toelating van rechtswege.	Ambtelijke voorbereiding	J&V
17	Wijziging Boek 1 BW BES m.b.t. introductie gecombineerde geslachtsnaam	Dit wetsvoorstel maakt het zowel voor Europees als Caribisch Nederland mogelijk dat kinderen de achternamen van beide ouders dragen. Voor CN gaat het om een wijziging van (met name) artikel 5 van Boek 1 BW BES.	Aanhangig bij EK (35 990)	J&V
18	Wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap en de Paspoortwet alsmede intrekking van voorbeholden bij het Verdrag betreffende de status van staatlozen in verband met de vaststelling van staatloosheid	Met de toevoeging van een nieuw onderdeel p aan artikel 6 Rijkswet op het Nederlanderschap wordt een nieuw optierecht geregeld voor de vreemdeling die in Europees, Caribisch Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten is geboren, aldaar gedurende een periode van tenminste tien jaar stabiel hoofdverblijf heeft, waarvan ten minste vijf jaar onafgebroken voorafgaand aan de verklaring, sedert zijn geboorte staatloos is en in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen	Aanhangig bij EK (35688)	J&V
19	Uitvoeringswet VN-Verdrag staatsimmunititeit (wijziging Wetboek van burgerlijke rechtsvordering BES)	Dit wetsvoorstel introduceert, ter uitvoering van artikel 23 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen (Trb. 2010, 272), zowel voor Europees als	Aanhangig bij TK (36028)	J&V

		voor Caribisch Nederland een regeling voor het wijzen van een rechterlijke uitspraak tegen een niet verschenen staat. Voor CN gaat het om een wijziging van de artikelen 79 en 84 Wetboek van burgerlijke rechtsvordering BES.		
20	Strafbaarstelling gebruik persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden (doxing) (wijziging Wetboek van Strafvordering BES en Wetboek van Strafrecht BES)	Dit wetsvoorstel regelt de strafbaarstelling van het zich verschaffen, verspreiden of anderszins ter beschikking stellen van persoonsgegevens voor intimiderende doeleinden (doxing) in zowel Europees als Caribisch Nederland. Voor CN gaat het om een nieuw artikel 298b in het Wetboek van Strafrecht BES en naar aanleiding daarvan technische aanpassingen in de artikelen 67 en 100 van het Wetboek van Strafvordering BES.	Aanhangig bij TK (36171)	J&V
21	Uitbreiding sluitingsbevoegdheid van de gezaghebber ter handhaving van de openbare orde (wijziging Wet openbare lichamen BES)	Dit wetsvoorstel geeft in Europees Nederland aan de burgemeester en in CN aan de gezaghebber ruimere mogelijkheden om, indien de openbare orde wordt of dreigt te worden verstoord, een woning te sluiten. Voor CN gaat het om een wijziging van artikel 177 Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.	Aanhangig bij TK (36217)	J&V
22	Uitbreiding strafbaarheid voor spionage (wijziging Wetboek van Strafrecht BES en Wetboek van Strafvordering BES)	Dit wetsvoorstel breidt zowel in Europees als in Caribisch Nederland de strafbaarheid van spionage uit, onder meer door invoering van een zelfstandige strafbaarstelling van het opzettelijk verrichten van handelingen ten behoeve van een buitenlandse mogendheid en het verstrekken van inlichtingen, voorwerpen of gegevens aan een buitenlandse mogendheid. Voor CN gaat het om aanvullingen en wijzigingen van het Wetboek van Strafrecht BES en het Wetboek van Strafvordering BES.	Nader rapport	J&V
23	Wijziging Opiumwet 1960 BES i.v.m. invoering bevoegdheid voor het lokaal gezag van de openbare lichamen BES tot de oplegging van een last onder bestuursdwang ten aanzien van drugspanden	Dit wetsvoorstel regelt de bevoegdheid voor de gezaghebbers in Caribisch Nederland om drugspanden te sluiten. Dit krijgt juridisch vorm door in de Opiumwet 1960 BES voor de gezaghebber de bevoegdheid te creëren om bestuursdwang toe te passen ter handhaving van die wet in woningen, lokalen of op bijbehorende erven.	Raad van State	J&V
24	Preferentie kinderalimentatie (artikel 3:288 Burgerlijk Wetboek BES)	Aan verschuldigde kinderalimentatie is op dit moment in zowel Europees als Caribisch Nederland geen hogere rang	Consultatiefase	J&V

		(preferentie) toegekend. Dit heeft tot gevolg dat de kinderalimentatieschuld een concurrente schuld is die op gelijke voet staat met andere concurrente schulden en schulden met een hogere rang voor zich moet dulden. Hoe groter de totale schuldenlast is, des te minder overblijft voor de betaling van de (achterstallige) kinderalimentatie. Hierdoor kunnen schrijnende situaties ontstaan voor kinderen. Dit wetsvoorstel voorziet er daarom in het (financiële) belang van het kind in om aan de verschuldigde kinderalimentatie preferentie toe te kennen. voor CN gebeurt dat via een wijziging van artikel 3:288 BW BES.		
25	Modernisering strafbaarstelling mensenhandel	Mensenhandel, waaronder het uitbuiten van mensen, is een groot maatschappelijk probleem waarbij op zeer grove wijze fundamentele mensenrechten worden geschonden. De huidige strafbaarstelling van mensenhandel wordt als complex en op onderdelen als te beperkt ervaren. Dit wetsvoorstel strekt ertoe in zowel Europees als Caribisch Nederland die strafbaarstelling toegankelijker te maken en op onderdelen te verruimen, in het bijzonder ten aanzien van arbeidsuitbuiting. Voor CN gaat het om wijziging van het Wetboek van Strafrecht BES.	Ambtelijke voorbereiding	J&V
26	Nieuw wetboek van Strafvordering BES	Dit betreft de modernisering van het Wetboek van Strafvordering BES. In het nieuwe Wetboek van Strafvordering BES wordt onder meer de positie van slachtoffers en eventuele nabestaanden fors versterkt. Het nieuwe wetboek zal, conform de afspraken over procesrecht, gelijklopend zijn aan de nieuwe wetboeken van strafvordering in Aruba, Curaçao en Sint Maarten.	Ambtelijke voorbereiding	J&V
27	Verzamelwet Strafrecht BES	Dit wetsvoorstel wijzigt het Wetboek van Strafrecht BES m.b.t. o.a. de volgende onderwerpen: overname strafvervolgning, modernisering ontzetting van rechten en strafuitsluitingsgronden, strafbaarstelling misbruik alarmnummer en valse bommelding, herstel van fouten	Ambtelijke voorbereiding	J&V

		en aanpassing strafbaarstellingen misdrijven tegen het leven		
28	Consensusrijkswet harmonisatie gegevensbescherming in het Caribisch deel van het Koninkrijk	Op dit moment beschikken de Caribische landen en CN over uiteenlopende regelgeving inzake gegevensbescherming. Deze regelgeving is deels gedateerd en biedt thans onvoldoende bescherming. De consensusrijkswet beoogt een geharmoniseerd beschermingsniveau voor de verwerking van persoonsgegevens, daaronder begrepen persoonsgegevens die in het politie- en justitiedomein worden verwerkt, binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk, te realiseren en in het verlengde daarvan de gegevensuitwisseling binnen het Koninkrijk te verbeteren. Met de consensusrijkswet zal tevens een internationaal aanvaard adequaat beschermingsniveau worden vastgesteld dat de Caribische landen en CN, na implementatie daarvan, in staat stelt om het Dataprotectieverdrag (C-108) en bijbehorend Protocol (C-108+) te ratificeren. De consensusrijkswet vormt de hiervoor benodigde implementatiewetgeving.	Ambtelijke voorbereiding	J&V
29	Wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap betreffende verlies Nederlanderschap wegens langdurig verblijf buiten Koninkrijk en EU	Dit rijkswetsvoorstel herzielt het automatisme waarmee Nederlanders met een meervoudige nationaliteit die meer dan 13 jaar onafgebroken buiten het grondgebied van de Europese Unie verblijven hun Nederlanderschap verliezen (artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, Rijkswet op het Nederlanderschap). Voor hen wordt het eenvoudiger gemaakt het Nederlanderschap te behouden, naast hun andere nationaliteit of, voor degenen die het na 1 april 2003 reeds verloren, te herkrijgen. Het rijkswetsvoorstel geldt voor het gehele Koninkrijk, dus ook voor Caribisch Nederland.	Ambtelijke voorbereiding	J&V
30	Rijkswet herstel omissies cassatie in belastingzaken Caribische Koninkrijksdelen	Bij de invoering van de cassatierechtspraak in de Caribische Koninkrijksdelen (de Caribische landen en Caribisch Nederland) per 1 juli 2016 zijn enkele zaken over het hoofd gezien. Zo zijn ten onrechte relevante procesrechtelijke bepalingen uit hoofdstuk 6 van de Algemene wet bestuursrecht niet van overeenkomstige toepassing verklaard en is er geen regeling voor verlaagd	Ambtelijke voorbereiding	J&V

		griffierecht. Het rijkswetsvoorstel beoogt deze omissies te herstellen.		
31	Algemene wet bestuursrecht	Ook voor CN zijn algemene bepalingen van bestuursrecht van belang. De verwachting is dat de BES-eilanden gebaat zijn bij onder meer algemene regels over besluiten en beschikkingen. Het gaat niet om procesrechtelijke bepalingen, want die staan al in de Wet administratieve rechtspraak Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Voorafgaand aan het maken van keuzes zal onderzoek worden gedaan naar de onderwerpen die in aanmerking komen om op te nemen in een wetsvoorstel. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de ministeries van J&V en BZK.	In onderzoek	J&V i.s.m. BZK
32	Wet educatie en beroepsonderwijs BES; aan samenvoeging WEB BES en Wet sociale kanstrajecten BES met WEB wordt gewerkt	Deze wet wijkt op zeer veel punten af van het equivalent dat geldt in Europees Nederland. Een samenvoeging zal leiden tot de noodzakelijke modernisering daarvan. Aan samenvoeging van de WEB BES en WEB wordt gewerkt.	Ambtelijke voorbereiding	OCW
33	Wet sociale kanstrajecten BES: past niet goed in de huidige visie op voortijdig schoolverlaten; aan samenvoeging WEB BES en WSKJ BES met WEB wordt gewerkt.	Deze wet past niet meer goed in de huidige praktijksituatie en visie op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, waarbij samenwerking in de keten (onderwijs-zorg-werk) het uitgangspunt is. Er is een wetsvoorstel in voorbereiding.	Ambtelijke voorbereiding	OCW
34	Mediawet BES: het Stimuleringsfonds voor de journalistiek ontbreekt daarin; hier is intern al over gesproken en ook met het Stimuleringsfonds voor de journalistiek en wordt naar gekeken.	In deze wet ontbreekt het Stimuleringsfonds voor de journalistiek die daar officieel niks kan. Met het Stimuleringsfonds voor de journalistiek wordt hiernaar gekeken.	Ambtelijke voorbereiding	OCW

35	Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek: NWO kan geen subsidies verlenen op CN; wordt nu opgepakt in een verzamelwet.	Een BES-voorziening is nodig voor subsidieverstrekingen van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijke onderzoek aan partijen op CN. Dit wordt opgepakt in de Verzamelwet OCW 202X.	Ambtelijke voorbereiding	OCW
36	Dubbele kinderbijslag intensieve zorg	Vooruitlopend op een wettelijke regeling is de Tijdelijke regeling tegemoetkoming kinderen met intensieve zorg BES voorzien (Stcrt. 2022, 28598). Voor de wettelijke grondslag in invoering per 1 januari 2024 beoogd; een daartoe strekkend wetsvoorstel wordt volgens plan begin 2023 bij de Tweede Kamer ingediend.	Ambtelijke voorbereiding	SZW
37	Werkloosheidsvoorziening	CN kent geen WW. In de bestuurlijke afspraken met de openbare lichamen van juni 2022 is overeengekomen dat het in deze kabinetsperiode invoeren van een werkloosheidsvoorziening wordt beoogd. Ambtelijk SZW is al in verkennende zin gestart met een uitwerking en is over de contouren ervan in gesprek met de relevante partijen in CN.	Ambtelijke voorbereiding	SZW
38	Verlofstelsel	Een verdere ontwikkeling van het verlofstelsel CN richting dat van Europees Nederland wordt wenselijk geacht. Met een naar verwachting begin 2023 bij de Tweede Kamer in te dienen wetsvoorstel wordt een betekenisvolle stap beoogd. Het absorptievermogen van de betrokken partijen (waarbij met name de inpasbaarheid en betaalbaarheid voor werkgevers een aandachtspunt is) vraagt om een beheerste benadering; niet alle achterstand kan in een keer worden weggewerkt.	Ambtelijke voorbereiding	SZW
39	Arbeidsongeschiktheidsregelgeving	Het arbeidsongeschiktheidsstelsel van CN wijkt aanmerkelijk af van dat van Europees Nederland. Een uiteenlopen van beide stelsel is gezien de verschillen voorsnog onvermijdelijk, maar het is wel wenselijk om de Wet ziekteverzekering BES en de Wet ongevallenverzekering BES op onderdelen te moderniseren. Dit betreft onder meer het versterken van de prikkel tot re-integratie. Met een naar verwachting	Ambtelijke voorbereiding	SZW

		begin 2023 bij de Tweede Kamer in te dienen wetsvoorstel wordt hierin voorzien.		
40	Wettelijk ouderdomspensioen	<p>Bij het wettelijk ouderdomspensioen (AOV) gaat het onder meer om het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze is nu nog 65 jaar. De Tweede Kamer heeft een motie Wuite c.s.¹ aanvaard, waarin de regering onder meer wordt gevraagd te verkennen of en, zo ja, op welke wijze de AOV-gerechtigde leeftijd verhoogd kan worden. Met eerdergenoemd begin 2023 bij de Tweede Kamer in te dienen wetsvoorstel wordt hieraan opvolging gegeven.</p> <p>N.B. De onderdelen 36 t/m 40 hebben betrekking op het moderniseren van het (sociale zekerheids)stelsel in CN. In dat kader is sprake van een voortdurende opgave, die met de bovengenoemde punten niet ten einde is. Thema's waarover nog besloten moet worden, bijvoorbeeld een wettelijke regeling voor schuldsanering natuurlijke personen en voor schuldhulpverlening, en waarvoor nog een verkenning moet plaatsvinden, zijn buiten dit overzicht gehouden.</p>	Ambtelijke voorbereiding	SZW
41	Kinderopvang	<p>Kinderopvang is een eilandelijke verantwoordelijkheid, maar op verzoek van de openbare lichamen hebben de ministeries van SZW, OCW, VWS en BZK afspraken gemaakt om kinderopvang kwalitatief te versterken en financieel toegankelijker te maken. Op verzoek van de eilanden wordt dat in een wet vormgegeven en draagt de minister stelselverantwoordelijkheid voor kinderopvang. Het kabinet is samen met de openbare lichamen in 2018 het programma BES(t) 4 kids gestart om de kinderopvang kwalitatief te verbeteren en de kosten voor ouders structureel terug te dringen.</p>	Ambtelijke voorbereiding	SZW

¹ Kamerstukken II 2021/2022, 35 925 IV, nr. 26

		<p>Op 1 juli 2020 is de Tijdelijke Subsidieregeling Financiering Kinderopvang Caribisch Nederland van kracht geworden om de kwaliteit van de kinderopvang en de financiële toegankelijkheid te verbeteren. De openbare lichamen kunnen aan de ouders die de huidige (gesubsidieerde) ouderbijdrage niet kunnen betalen een kindplaatssubsidie verstrekken, waarmee kinderopvang voor deze groep ouders gratis kan zijn.</p> <p>Om een wettelijke basis voor de ten aanzien van de kinderopvang in CN beoogde beleidsdoelstellingen te realiseren is in 2019 gestart met het wetsvoorstel Kinderopvang BES. Het wetsvoorstel is vanaf juni 2019 meerdere malen aangekondigd in brieven aan de Tweede Kamer.²</p> <p>Het doel van het wetsvoorstel is het verbeteren van de kwaliteit en het verhogen van de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang in CN.</p> <p>Het is het voornemen om nog in 2022 (of anders begin van 2023) het wetsvoorstel Kinderopvang BES aan de Tweede Kamer aan te bieden Het tijdstip van invoering van de nieuwe wet is op zijn vroegst 1 januari 2024 voor de onderdelen die toezien op kwaliteit en toezicht.</p>		
42	Verdrag C98 inzake de toepassing van het recht zich te organiseren en collectief te onderhandelen	<p>Veel verdragen die voor Europees Nederland gelden, gelden (nog) niet voor CN. Uit een voorlopige analyse blijkt dat voor verschillende verdragen medegelding voor CN voor de hand ligt. Momenteel zijn in elk geval de zogeheten Fundamentele ILO-verdragen in beeld, waarvoor medegelding wordt voorbereid. Bij brief van 2 augustus 2022 is hiervan al aankondiging gedaan richting de openbare lichamen.</p> <p>Voor de medegelding van de fundamentele ILO verdragen C100 (gelijke beloning mannen en vrouwen) en C111 (discriminatie in beroep en beroepsuitoefening) staat vast dat wijziging van wet- en regelgeving nodig is. Datum van exacte invoering van de genoemde fundamentele verdragen is afhankelijk van de afzonderlijke trajecten.</p>	Ambtelijke voorbereiding	SZW

² Vergaderjaar 2021/22, Kamerstukken 31322 nr. 436

		<p>Verdrag C190, handelend over geweld en intimidatie op het werk, dat voor Europees Nederland gaat gelden, kan nog geen medegelding in CN krijgen vanwege van toepassing zijnde wet- en regelgeving (arbeidsomstandighedenwet BES).</p> <p>Ten aanzien van verdrag C187 zij opgemerkt dat dit pas sinds kort een fundamenteel verdrag is. Het proces kan voor Europees Nederland en Caribisch Nederland gelijk op lopen.</p>		
43	Verdrag C100 inzake gelijke beloning van mannen en vrouwen voor arbeid van gelijke waarde.			
44	Verdrag C111 inzake discriminatie in beroep en beroepsuitoefening			
45	Verdrag C138 inzake de minimumleeftijd voor toelating tot het arbeidsproces.			
46	Verdrag C187 inzake beroepsveiligheid en gezondheid.			

47	Wet tot regeling van het toezicht op krankzinnigen BES	De Wet tot regeling van het toezicht op krankzinnigen BES heeft sinds 2016 de aandacht van de Kamer. In deze wet zijn de cliëntrechten zeer beperkt en wordt de gedwongen zorg van mensen met een beperking of psychogeriatrische cliënten niet genoemd. VWS verkent hoe deze wet aangepast dient te worden. In het kader hiervan vindt ook afstemming plaats met Curaçao, Aruba en Sint-Maarten. De Staatssecretaris van VWS zal de Kamer medio 2023 een brief sturen waarin hij aangeeft welke stappen er moeten worden gezet om deze te moderniseren. Daarbij zal de vervanging van de term 'krankzinnige' in zowel de naam als de bepalingen van die wet de nadrukkelijke aandacht hebben.	Ambtelijke voorbereiding	VWS
48	Zorgstelsel	De ambitie is om een met Europees Nederland gelijkwaardig voorzieningenniveau te borgen op de eilanden en de kwaliteit en toegankelijkheid van het stelsel duurzaam te verankeren. Het Ministerie van VWS wil dit bereiken met een op maat gemaakt Caribisch stelsel voor zorg, jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Het Ministerie van VWS zal verkennen hoe dit stelsel zodanig ingericht kan worden dat het optimaal bijdraagt aan een ontschotting en integraal werken op de eilanden, gegeven de specifieke kleinschalige context van CN. Er zal stapsgewijs onderzocht worden welke wettelijke vormgeving passend is en wat de contouren van een dergelijke wetgeving zouden zijn om vervolgens de haalbaarheid ervan te onderzoeken zodat op basis hiervan besluitvorming kan plaatsvinden.	Ambtelijke voorbereiding	VWS
49	Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en maatschappelijke ondersteuning	Naar aanleiding van een in 2020 uitgevoerde analyse van het Ministerie van VWS in samenwerking met het	In consultatie	VWS

		<p>Ministerie van J&V naar de juridische vormgeving van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (hierna: HGKM) is in de zomer van 2021 gestart met het opstellen van een algemene maatregel van bestuur met regels rondom de aanpak van HGKM in CN. Als gevolg van een toezegging van de Staatssecretaris van VWS zijn in dit besluit tevens regels gesteld over maatschappelijke ondersteuning in CN. Het streven is om dit besluit op 1 januari 2024 in werking te laten treden.</p>		
--	--	---	--	--

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

Aan staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

nota

Kamerbrief 'comply or explain' en wetgevingsoverzicht

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2022-0000708173

Datum

20 december 2022

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)

2

Aanleiding

U heeft toegezegd voor het eind van het jaar een wetgevingsoverzicht met daarin opgenomen de meest prioritaire (kader)wetgeving aan de Tweede Kamer te zenden. Met bijgevoegde brief plus het eveneens bijgevoegde wetgevingsoverzicht doet u deze toezegging gestand.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd voor optie 1 te kiezen. Indien u hiermee akkoord bent vraag ik u de brief te ondertekenen.

Kern

Met het toezenden van de brief en het daarbij gevoegde wetgevingsoverzicht wordt uiteen gezet op welke wijze u verder invulling geeft aan de toepassing aan het principe van 'comply or explain'. Een onderdeel hiervan betreft het opstellen van een interdepartementaal wetgevingsoverzicht met daarin opgenomen de meest prioritaire (kader)wetgeving waarmee de departementen aan de slag gaan of waarvan het (parlementaire) traject inmiddels loopt. Doel van dit overzicht is voornamelijk om bij de openbare lichamen aan te geven wat op korte termijn aan wet- en regelgeving wordt opgesteld. De openbare lichamen zijn ook uitdrukkelijk bij het opstellen van dit overzicht betrokken.

Toelichting

Proces:

De brief en het overzicht hebben een uitvoerig interdepartementaal afstemmingsproces doorlopen. Laatstelijk heeft de Stuurgroep CdKNL (echter) aangegeven dat a. de uitgangspunten bij de toepassing van het principe van 'comply or explain' en b. de uitvoering van de motie Wuite c.s. nadere bespreking behoeven. De Stuurgroep heeft daarbij twee opties genoemd:

Optie 1: Bovengenoemde elementen (a en b) uit de Kamerbrief te halen, zodat de aangepaste Kamerbrief en het wetgevingsoverzicht nog dit jaar naar de Tweede Kamer kunnen worden verzonden, of

Optie 2: De in eerste instantie aan u voorgelegde brief met bovengenoemde elementen (a en b) in het BWO van januari 2023 te brengen teneinde hierover op bewindslidenniveau verder te kunnen praten. Daarmee gaat het wetgevingsoverzicht vooralsnog niet naar de Tweede Kamer.

Inhoud:

De legislatieve terughoudendheid uit 2010 geldt niet meer als uitgangspunt. Binnen Caribisch Nederland wordt thans uitgegaan van het principe van 'comply or explain'. Daarbij wordt verder geïnvesteerd in het op een gelijkwaardiger niveau brengen van de openbare lichamen. Een van de leidende principes daarbij is het uitgangspunt dat alle Europees-Nederlandse beleidsintensiveringen en daaruit voortvloeiende wetgeving van toepassing (zullen) zijn In Caribisch Nederland tenzij er redenen zijn om dat niet te doen. Bij dit laatste wordt gedacht aan argumenten als de beperkte uitvoeringskracht, het insulaire karakter, de geografische afstand tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland, de kleinschaligheid, klimatologische omstandigheden, geografische omstandigheden en draagkracht. Belangrijk hierbij is dat deze factoren reden kunnen zijn voor maatwerk, maar niet afdoen aan het einddoel om een gelijkwaardiger voorzieningenniveau te bereiken in CN. Een zekere mate van terughoudendheid en wellicht temporisering is hierbij dus passend, waarbij goed overleg met lokale stakeholders essentieel is.

Onze referentie

2022-0000708173

Datum

31 januari 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden*Motivering*

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.